

Uppföljningsrapport

Rättvisa bidrag och subventioner 2022

2023-11-29

1	Innehåll	
2	Bakgrund	3
3	Mål, avgränsningar och förutsättningar för utredningen	3
3.1	Nyttor som utredningen ska leda till	3
3.2	Avgränsningar	3
3.3	Övriga förutsättningar	4
4	Uppgifter om föreningar och deras rapportering	4
4.1	Indelning av idrotter, aktiviteter och föreningar i kategorier	4
4.2	Aktivitetsrapportering och medlemskap uppdelat på flickor respektive pojkar 6	
4.3	Åldersfördelningen inom gruppen 7-25 år	7
5	Kontant föreningsstöd 2022	7
5.1	Totalt kontant stöd per kategori	8
5.2	Kontant stöd i förhållande till antal redovisade medlemmar 7–25 år	10
6	Subventioner av lokaler och anläggningar	13
6.1	Summa lokalsubvention per föreningskategori och per medlem 7–25 år	14
7	Hur fördelas stadens samlade stöd 2022?	16
7.1	Hur fördelas det totala stödet per kategori	16
7.2	Hur fördelas det totala stödet per kategori och i förhållande till antal medlemmar 7-25 år?	20
7.3	Hur fördelas det totala stödet per kategori och i förhållande till inrapporterade närvaromarkeringar för aktivitetsbidrag?	21
7.4	Hur fördelar sig stadens stöd ur ett geografiskt perspektiv?	23
8	Åtgärder med anledning av kommunfullmäktiges uppdrag och detta arbete	26
8.1	Vidtagna åtgärder till och med budget 2023	26
8.2	Fyra områden med skillnader och åtgärder att utreda vidare	28

Bilagor

Bilaga 1 – Bidragsregler 2022

Bilaga 2 – Taxor 2022

Bilaga 3 – Beräkning av subventioner av lokaler och anläggningar

Bilaga 4 – parasport/organisationer med verksamhet för personer med funktionsnedsättning

Bilaga 5 – Pensionärsgruppen

Bilaga 6 – Föreningarnas rapportering

2 Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget för år 2022 gavs idrotts- och föreningsnämnden uppdraget att **årligen ta fram** uppföljning av hur bidrag och subventioner fördelas mellan olika idrotter och aktiviteter.

Med anledning av detta uppdrag från kommunfullmäktige har förvaltningen bedrivit ett utredningsarbete för kartläggning av hur föreningsstödet såg ut under 2022.

3 Mål, avgränsningar och förutsättningar för utredningen

3.1 Nyttor som rapporten kan leda till

- Ökad kunskap om hur bidrag och stöd fördelas
- Underlag till förvaltningens/nämndens kontinuerliga arbete med utveckling av föreningsstöd i enlighet med kommunfullmäktiges intentioner

3.2 Avgränsningar

Denna rapport behandlar de bidrag och subventioner som förmedlas genom idrotts- och föreningsnämnden (Iofn) med **helåret 2022** som primärt referensår. Stora delar av nämndens tillhandahållande av lokaler med subventionerad taxa avser idrotts- och gymnastikhallar som ägs av andra delar av kommunen. Därmed kan inte hela den subvention som redovisas i detta material härledas till Iofn:s resultaträkning. För beräkning av dessa subventioner tillämpas schabloner som bygger på kostnaderna för idrotts- och föreningsnämndens egna anläggningar.

För ”simsport” (simning, konstsim, simhoppning och sportdykning) redovisas här bara det kontanta stödet, trots att simidrotterna tveklöst hör till de idrotter som erhåller förhållandevis stora lokalsubventioner. Skälet är att den absoluta merparten av dessa föreningsverksamheter idag bedrivs i Valhalla som ägs och driftas av andra kommunala huvudmän (Higab respektive GotEvent AB). Lokalsubventionen som kan hänföras till Korpen i Göteborg är fördelad på respektive verksamhetskategori (exempelvis fotboll, innebandy, racketsport och friidrott). Därför är Korpen exkluderad från listor och diagram som redovisar lokalsubvention och det samlade stödet per kategori.

Två viktiga föreningskategorier; pensionärsföreningar och parasportföreningar, ingår inte i huvudrapporten. Dessa kategorier kommenteras mer översiktligt i bilaga 4 och 5.

3.3 Övriga förutsättningar

Denna rapport bygger i mycket hög grad på de medlemsuppgifter och den aktivitetsrapportering som 522 bidragsberättigade föreningar lämnat till idrotts- och föreningsförvaltningen som underlag för år 2022. Här kan finnas en del brister som därtill kan vara ojämnt fördelade. Vi utgår från att uppgifterna om närvaromarkeringar har en tämligen hög och jämn kvalitet då den rapporteringen alltid är direkt kopplad till bidragsgivning. Kvalitén på medlemsuppgifterna kan vara mer ojämn. Alla föreningar förväntas självklart lämna korrekta medlemsuppgifter, men det är endast om föreningen söker lokalbidrag som det finns en direkt koppling mellan medlemsredovisning och bidragets storlek.

I denna rapport motsvarar bidragen cirka 33 procent och lokalsubventioner cirka 67 procent av det totala föreningsstödet 2022. Hur lokalsubventioner ska beräknas är absolut ingen självklarhet. Vi har försökt att beskriva vårt tillvägagångssätt så detaljerat att varje läsare ska kunna bilda sig en egen uppfattning.

Det förssystem som fortsatt var i bruk 2022 är inte anpassat för rapportuttag av detta slag. Medarbetare har lagt många timmar på manuella bearbetningar för att göra denna rapport möjlig. Rapporten måste läsas utifrån dessa förutsättningar. Under 2023 har ett nytt förssystem implementerats som kommer ge bättre förutsättningar att ta fram statistik till en årlig rapport om hur bidrag och lokalsubventioner fördelas.

4 Uppgifter om föreningar och deras rapportering

4.1 Indelning av idrotter, aktiviteter och föreningar i kategorier

För att kunna hantera materialet har vi sorterat och grupperat idrotter och aktiviteter i 31 kategorier. Totalt omfattas då 522 bidragsgodkända föreningar med cirka 81 000 medlemmar i åldersintervallet 7–25 år. Idrotten dominerar stort och utgör cirka 90 procent av underlaget mätt i antal redovisade medlemmar.

I tabellen nedan redovisas vilka idrotter/aktiviteter som ingår i respektive kategori samt antal föreningar och medlemmar 7–25 år per kategori. Tabellen är sorterad efter antal redovisade medlemmar 7–25 år.

Typ av verksamhet	Innehåller	Antal föreningar	Antal medlemmar 7–25 år
Fotboll	Fotboll, futsal	93	20 624
Kampsport	Aikido, Boxning, Brottning, Budo, Judo, Karate, Taekwondo	69	8 846
Racketsport	Tennis, bordtennis, badminton, squash	30	5 797
Gymnastik	Gymnastik, Trampolin, Cheerleading	17	5 100
Handboll	Handboll	20	4 551
Övrig förening	Cirkus, Flernationell förening, Hantverk, Schack, Sociala området, Bridge, Övrigt	57	4 058
Basket	Basket	13	3 614
Friidrott	Friidrott	10	3 241
Innebandy	Innebandy	17	3 064
Ridsport	Ridsport	10	2 672
Scoutförening	Scoutförening	20	2 069
Simning	Simning, Sportdykning, Konstsim, Simhopp	9	1 919
Segling	Segling	10	1 800
Ishockey	Ishockey	7	1 691
Golf	Golf	6	1 334
Volleyboll	Volleyboll	3	1 226
Övriga idrotter som inte hyr timmar	Rodd, Kanot, Klättring, Bangolf, Windsurfing, Boulé, Skolidrott, Äventyrsverksamhet, Inlinehockey, Blandade idrotter	29	1 400
Övriga idrotter som hyr timmar	Amerikansk fotboll, Rugby, Cricket, Fäktning, Frisbee, Motion, Roller derby, Flygsport, Landhockey, Lacrosse	18	1 194
Orientering	Orientering	8	1 061
Kultur- & musikförening	Kultur- & musikförening	28	1 046
Konståkning	Konståkning	6	958
Natur- & djurförening	Natur- & djurförening	5	918
Korpen	Korpen	1	786
Dans	Dans	19	559
Cykel	Cykel	2	369
Övriga isport	Bandy, Skridsko	2	235
Skateboard	Skateboard, BMX, Sparkcykel	2	220
Motorsport	Motorcross, Karting	2	161
Skyttesport	Bågskytte, Pistolskytte	3	115
Vintersport	Längdskidor, Utförsåkning, Skidskytte, Curling	3	105
Kraftsport	Tyngdlyftning, Styrkelyft	3	65
Summa		522	80 798

4.2 Aktivitetsrapportering och medlemskap uppdelat på flickor respektive pojkar

Vi vet sedan länge att pojkar nås av kommunens stöd i betydligt högre utsträckning än flickor. Oavsett om vi räknar medlemskap eller närvaromarkeringar blir mönstret likartat. Bland de större idrotterna dominerar flickor totalt inom ridsport, konståkning och gymnastik. Motsvarande pojkdominans hittar vi främst i små idrotter som motorsport, cykel, skateboard, men också inom ishockeyn och i korpens verksamhet.

På totalen har pojkarnas dominans minskat något jämfört med 2019 från 57 till 56 procent av medlemskapen och från 62 till 61 procent av närvaromarkeringarna.

Totalen förklaras inte av ovan redovisade ytterligheter utan snarare av förhållandena inom de två största kategorierna fotboll och kampsporter där majoriteten av medlemmarna är pojkar.

Förhållandevis jämn könsfördelning redovisar bland annat handboll, simning, basket, segling och scouter.

Procentuell fördelning av redovisade medlemmar respektive närvaromarkeringar utifrån kön

Typ av rapportering	Flickor 7-25 år	Pojkar 7-25 år	Antal medlemmar
Medlemsredovisning 2019	43 %	57 %	81 581
Medlemsredovisning 2022	44 %	56 %	80 798
Närvaroredovisning 2019	38 %	62 %	
Närvaroredovisning 2022	39 %	61 %	

Skillnaderna är som sagt större när det kommer till närvaromarkeringar. Även här är skillnaderna stora mellan olika idrotter/verksamheter och självklart ännu större om vi skulle se på enskild förening eller träningsgrupp.

Antal närvaromarkeringar per medlem och år – några exempel

	Flickor	Pojkar	Antal medlemmar
Ishockey 2019	21	75	1 842
Ishockey 2022	46	75	1 691
Handboll 2019	55	56	4 792
Handboll 2022	55	54	4 551
Fotboll 2019	42	54	18 957
Fotboll 2022	45	54	20 624
Volleyboll 2019	26	20	1 015

Volleyboll 2022	14	26	1 226
Scouter 2019	19	21	2 289
Scouter 2022	21	23	2 069

Fullständiga tabeller som redovisar såväl medlemsfördelning som närvaromarkeringar per kategori återfinns i bilaga 6.

4.3 Åldersfördelningen inom gruppen 7–25 år

Av medlemsstatistiken framgår tydligt att de föreningar som får stöd av kommunen fortsatt har svårt att behålla medlemmar i de högre åldrarna.

År 2022 utgjorde åldersintervallet 17–25 år 23 procent av medlemmarna jämfört med 26 procent 2019. Ålderskategorin 13–16 år har istället ökat något från 2019 från 23 till 24 procent.

Skillnaderna mellan olika föreningskategorier är stora. Inom åldersintervallet 17–25 år dominerar kraftsport, korpen och golf. I åldersspannet 13–16 år är det ingen kategori som sticker ut nämnvärt.

Sammantaget dominerar den yngsta gruppen 7–12 år som utgör 53 procent av medlemskapen. En ökning med 2 procent jämfört med 2019. Mest påtagligt är detta inom gymnastik, simning, konståkning och scouter.

Procentuell fördelning av redovisade medlemmar per åldersintervall

	7-12 år	13-16 år	17-25 år	Summa /antal
Medlemskap 2019 i %	51	23	26	81 581
Medlemskap 2022 i %	53	24	23	80 798

Fullständiga tabeller som redovisar åldersfördelningen mer finfördelat och per kategori återfinns i bilaga 6.

5 Kontant föreningsstöd 2022

Idrotts- och föreningsnämnden hade 2022 två former av generella bidrag; aktivitets- och lokalbidrag. Vidare fyra selektiva bidrag; investerings-, utvecklings-, särskilt drifts- och särskilt verksamhetsbidrag. Därtill kommer startbidrag som bara utbetalas i samband med att en ny förening blir aktivitetsbidragsgodkänd. Utöver ovan nämnda bidrag har även särskilda bidrag för unga ledarprogram och lovsatsningar betalats ut under 2022. Ett särskilt energibidrag betalades även ut till föreningar med egna lokaler/anläggningar. Idrott- och föreningsnämnden gav förvaltningen i uppdrag att omfördela medel inom befintligt

föreningsbidrag för att kunna möta föreningar med egna anläggningar som drabbats av de stigande elpriserna.

Denna rapport omfattar bidragsgivning om cirka 92 miljoner kronor. Bidrag till pensionärsorganisationer och paraidrott om cirka 11 miljoner kronor ingår ej, men redovisas separat i bilaga 4 och 5. Vidare saknas aktivitetsbidrag för ledare om drygt tre miljoner kronor då det med försystemet som statistiken från 2022 grundar sig på, inte varit möjligt att fördela dessa närvaromarkeringar/bidrag enligt den kategoriindelning vi arbetar med i rapporten.

Vidare saknas cirka 9 miljoner kronor som avser olika idéburna offentliga partnerskap, samt särskilda satsningar tillsammans med RF-SISU som inte går att hänföra till enskilda kategorier.

Vi har två bidragstyper (investeringsbidrag och utvecklingsbidrag) som kräver flerårsserier för att ge en rättvisande bild. Här har vi använt oss av genomsnittet för perioden 2013–2022 respektive perioden 2018–2022. Om vi använt 2022 års belopp hade investeringsbidrag varit betydligt högre än de snittbelopp vi nu använt.

Bidragstyper med de belopp som används i denna rapport

Bidragstyp	Summa (kr)	Procent-fördelning
Aktivitetsbidrag	21 120 370	23%
Särskilda energibidrag	19 498 478	21%
Lokalbidrag	18 394 322	20%
Särskilt driftsbidrag	9 560 000	10%
Investeringsbidrag (snitt 2013–2022)	8 561 401	9%
Särskilt verksamhetsbidrag	7 915 000	9%
Övriga bidrag (unga ledare, lovsatsningsbidrag, startbidrag)	3 987 132	4%
Utvecklingsbidrag (snitt 2018–2022)	3 131 053	3%
Summa	92 167 756	

Det kontanta stödet kan sorteras utifrån om det utgör stöd för lokaler/anläggningar (lokalbidrag, särskilt driftbidrag och investeringsbidrag), aktivitet (aktivitetsbidrag), respektive stöd för verksamhet (utvecklings- och särskilt verksamhetsbidrag).

Fullständiga bidragsregler för 2022 redovisas i bilaga 1.

5.1 Totalt kontant stöd per kategori

Störst bidrag i absoluta tal får fotboll och ridsport. Fotboll är klart störst bland kategorierna ifråga om redovisade medlemmar 7–25 år (20 624). För fotboll är det dem generella bidragen (aktivitets- och lokalbidrag) som har störst betydelse.

När det gäller ridsporten har det kontanta stödet ökat sedan Göteborgs

Stads plan för ridsport 2020–2024 antogs. Aktivitetsbidrag som lokalbidrag utgör en mindre andel än snittet. Istället är det stora selektiva bidrag och då främst investeringsbidrag som förklarar deras bidragsnivå.

Vänder vi på listan kännetecknas kategorierna i botten av att det är små verksamheter med relativt få redovisade medlemmar. De tre sista kategorierna redovisar tillsammans cirka 550 medlemmar 7–25 år eller cirka en halv procent av samtliga medlemmar i detta material. I övrigt har de inga tydliga gemensamma nämnare.

Kontant stöd per kategori i fallande ordning efter totalt belopp

Typ av verksamhet	Kontant stöd per kategori
Fotboll	23 389 027
Ridsport	10 002 457
Racketsport	7 521 312
Kampsport	6 887 353
Handboll	6 025 304
Natur- & djurförening	5 529 298
Basket	3 237 036
Friidrott	3 197 245
Gymnastik	3 075 674
Innebandy	2 336 062
Övrig förening	2 200 779
Kultur- & musikförening	2 090 935
Simning	1 903 328
Scoutförening	1 868 212
Ishockey	1 735 658
Segling	1 673 420
Volleyboll	1 426 841
Skateboard	1 259 487
Orientering	1 144 236
Golf	1 103 130
Övriga idrottsföreningar som inte hyr timmar	839 410
Övriga idrottsföreningar som hyr timmar	792 345
Vintersport	763 636
Dans	536 575
Konståkning	394 876
Övriga issporter	388 555
Motorsport	313 933
Korpen	274 350
Kraftsport	104 490
Cykel	101 718
Skyttesport	51 149
Summa:	92 167 830

Av tabellen i inledningen av detta kapitel framgår att aktivitetsbidraget utgör 23 procent av det samlade kontanta stödet. Skillnaderna mellan olika verksamheter är mycket stora. För konståkningen utgör exempelvis aktivitetsbidragen cirka 75 procent av det kontanta stödet.

Som andel av det kontanta stödet har aktivitetsbidraget minst betydelse i verksamheter som bedriver sin verksamhet i egna anläggningar som golf, ridsport, segling med flera. Här utgör aktivitetsbidragen mindre än 10 procent av det samlade kontanta stödet. För dessa verksamheter är det istället lokal- och investeringsbidrag som har störst relativ betydelse.

5.2 Kontant stöd i förhållande till antal redovisade medlemmar 7–25 år

I avsnitt 5.1 redovisas totala bidrag per kategori. När vi nu går över till att redovisa per medlem väljer vi att först göra reduceringar för bidrag som uppenbart beviljas för att i hög grad komma andra än de egna medlemmarna till del. Vi har då först exkluderat majoriteten av det särskilda verksamhetsbidraget om totalt 5 505 tkr. Cirka 86 procent av reduktionen (4 755 tkr) avser kategorin Natur & djur och bidrag till så kallade stadslantgårdar så att de kan erbjuda grupper från bland annat skolor och förskolor att besöka gårdarna. Andra exempel på reduktioner gäller Idrottsmuseet och Öppna kanalen.

Vidare har vi också reducerat med två större poster från det särskilda driftbidraget – dels bidrag till Vintersport för öppethållande av Brudarebacken för skidåkning, dels Skateboard/Actionsport för öppethållande av Actionhallen på Hisingen och Bunkeberget i Gamlestaden. Med dessa reduktioner har vi så långt som möjligt försökt att neutralisera för bidrag som är tänkta att nå bredare grupper än de som är organiserade inom aktuell idrott/verksamhet.

Hur reduktionerna slår per kategori framgår av tabellen nedan.

Trots ovan nämnda reduktioner hamnar vintersport klart högst ifråga om bidrag per medlem. Det kan förklaras av att den enskilda föreningen som sköter driften av Brudarebackens skidanläggning erhöll ett större särskilt energibidrag under 2022 på grund av ökade energikostnader. Det i kombination med att medlemmarna är väldigt få till antalet bidrar till summan per medlem. Generellt kan skillnaden i bidrag per medlem, jämfört med rapporten som avsåg 2019 års siffror, till stor del förklaras av det enskilda energibidraget som betalades ut under 2022. Utöver energibidraget har exempelvis kulturföreningar erhållit större stöd för

lovverksamhet under 2022 och en enskild motorsportförening har erhållit driftsbidrag för sin anläggning på Hisingen som påverkar utfallet.

Ridsportens placering kan förklaras utifrån de särskilda satsningar som genomförs enligt Göteborgs Stads plan för ridsport 2020-2024. Föreningarna har kunnat söka och erhålla särskilda investeringsbidrag för renovering, om- och nybyggnation på ridanläggningarna.

**Kontant stöd per medlem totalt sorterad i fallande ordning efter
reduktion**

Typ av verksamhet	Bidrag per medlem totalt (kr)	Reduktion för särskilt- drifts och verksamhetsbidrag	Bidrag per medlem efter reduktion
Vintersport	7 273	-2 143	5 129
Ridsport	3 743		3 743
Kultur- & musikförening	1 999		1 999
Motorsport	1 950		1 950
Övriga issporter	1 653		1 653
Kraftsport	1 608		1 608
Handboll	1 324		1 324
Racketsport	1 297		1 297
Skateboard	5 725	-4 546	1 179
Volleyboll	1 164		1 164
Fotboll	1 134		1 134
Orientering	1 078		1 078
Ishockey	1 026		1 026
Simning	992		992
Friidrott	986		986
Dans	960		960
Segling	930		930
Scoutförening	903		903
Basket	896		896
Natur- & djurförening	6 023	-5 179	844
Golf	827		827
Kampsport	779		779
Innebandy	762		762
Övriga som hyr timmar	664		664
Gymnastik	603		603
Övriga idrottsföreningar som inte hyr timmar	600		600
Skyttesport	445		445
Konståkning	412		412
Övrig förening	542	-185	357
Korpen	349		349
Cykel	276		276

6 Subventioner av lokaler och anläggningar

Subventioner kan beräknas på flera sätt. Detaljerade beskrivningar av hur vi gått till väga redovisas i bilaga 3. Nedan följer en översiktlig redovisning samt övergripande resultat.

Hyresavtal

Endast två procent av subventionerna avser hyresavtal där en förening disponerar en lokal helt för eget nyttjande. På totalen har alltså subvention genom hyresavtal en mycket liten betydelse, men för enskilda föreningskategorier kan den vara stor. Boule, cykel och kraftsport finns med här men de får ingen subvention genom att hyra timmar. De flesta hyresavtalen gäller större idrotter som hyr timmar, men som dessutom hyr förråd och/eller kanslilokaler i förvaltningens anläggningar där de också har sin tränings- och tävlingsverksamhet. Här har vi bestämt subventionen med hjälp av schablonberäknad kvadratmeterkostnad reducerad med faktisk hyresintäkt.

Korttidsupplåtelse/timuthyrning

Hela 98 procent av beräknad lokalsubvention avser timuthyrning. När idrotts- och föreningsförvaltningen hyr ut lokaler genom timuthyrning, tillämpas taxor som fastställs av idrotts- och föreningsnämnden. Taxorna har tre nivåer. För beräkning av subvention genom timuthyrning, har timmar bokade till taxa låg använts. Taxa låg gäller för föreningar från Göteborg som är aktivitetsbidragsgodkända och/eller deltar i specialdistrikts tävlingsverksamhet. För att beräkna storleken på subventionen per timme har vi utgått från resultaträkningar upprättade per tjänsteområde planer, is, respektive hallar.

För bollplaner har den uppskattade bruttokostnaden för tjänsteområdet dividerats med antalet uthyrda timmar, vilket ger en genomsnittlig timkostnad per plan på 1 149 kr, oavsett typ av plan. Avdrag har sedan gjorts för taxa låg. Detta ger en ungefärlig subvention på 1 000 kr/timme. Nämndens samlade nettokostnad för bollplaner är drygt 83 miljoner kronor och 86 procent av detta belopp har här lagts ut som subvention till föreningslivet och självklart dominerar fotbollen stort. Resterande 14 procent av nämndens nettokostnad kan främst hänföras till skolors nyttjande.

Även för tjänsteområde is har bruttokostnaden dividerats med antalet uthyrda timmar, vilken sedan reducerats med taxa låg. Efter avrundning ger detta en ungefärlig subvention på 1 700 kr/tim. Nämndens samlade nettokostnad för isanläggningar är drygt 38 miljoner kronor och 78 procent av detta är här utlagt som subvention på föreningslivet. Resterande 22 procent av nämndens nettokostnad för isanläggningar är

främst att hänföra till allmänhetens åkning men också till uthyrning enligt taxa normal.

För idrottshallar har en uppdelning gjorts på fullmåttshallar, respektive mindre hallar. Ett timpris har räknats fram utifrån förvaltningens egna hallar. Ett antagande har gjorts att mindre hallar har samma kvadratmeterkostnad som fullmåttshallar. Iofn:s kostnad per halltyp har sedan dividerats med antalet uthyrda timmar i egna hallar. Detta ger en subvention per timme på cirka 700 kr för större hallar och 200 kr för mindre hallar. Ett antagande har alltså gjorts att kostnaderna för de kommunala hallar förvaltningen förmedlar tider i, är likartade dem i förvaltningens egna. Subventionen per timme blir alltså samma som för egna anläggningar och totalt lägger vi alltså ut en större subvention än nettokostnaden för hallar i Iofn:s egen resultaträkning.

6.1 Summa lokalsubvention per föreningskategori och per medlem 7–25 år

I tabellen nedan redovisar vi hur dessa subventioner fördelar sig i totala belopp samt per medlem och kategori.

Den genomsnittliga lokalsubventionen var år 2022 cirka 2 270 kronor per medlem och år. Listan toppas av ishockey och konståkning med runt 11 000 kronor per medlem och år. Den höga nivån förklaras främst med att isanläggningar är dyra, vidare är båda sporterna träningsintensiva och har en förhållandevis lång säsong.

Subvention i korttidshyra och hyresavtal, fallande per redovisad medlem 7-25 år

Typ av verksamhet	Antal medlemmar 7-25 år	Subvention genom korttidshyra samt hyresavtal (kr)	Subvention (korttidshyra & hyresavtal) per medlem (kr)
Ishockey	1 691	18 895 260	11 174
Konståkning	958	10 116 749	10 560
Övriga idrottsföreningar som hyr timmar	1 194	6 176 200	5 173
Övriga issporter	235	1 174 900	5 000
Innebandy	3 064	14 285 289	4 662
Fotboll	20 624	79 447 151	3 852
Gymnastik	5 100	18 900 628	3 706
Handboll	4 551	15 621 581	3 433
Basket	3 614	8 471 486	2 344
Volleyboll	1 226	2 162 950	1 764
Friidrott	3 241	2 311 447	713
Dans	559	361 250	646
Racketsport	5 797	3 218 092	555
Övrig förening	4 058	1 012 396	249
Kampsport	8 846	1 989 692	225
Kraftsport	65	4 980	77
Cykel	369	26 657	72
Ridsport	2 672	0	0
Orientering	1 061	0	0
Segling	1 800	0	0
Golf	1 334	0	0
Korpen	786	0	0
Motorsport	161	0	0
Skateboard	220	0	0
Vintersport	105	0	0
Skyttesport	115	0	0
Övriga idrottsföreningar som inte hyr timmar	1 400	0	0
Kultur- & musikförening	1 046	0	0
Natur- & djurförening	918	0	0
Scoutförening	2 069	0	0

7 Hur fördelas stadens samlade stöd 2022?

I detta kapitel summerar vi det kontanta stödet (kap 5) med beräknade lokalsubventioner (kap 6). Vi använder regelmässigt den kategoriindelning som beskrivs närmare i kapitel fyra. Denna summering måste läsas utifrån de förutsättningar och osäkerheter som redovisas mer ingående i bilagor. De viktigaste väljer vi likväl att redovisa även här. Sammanställningen bygger i mycket hög grad på medlemsuppgifter och den aktivitetsrapportering som 522 bidragsberättigade föreningar lämnat till idrotts- och föreningsförvaltningen som underlag för år 2022. Självklart finns det en del brister i denna rapportering och därtill kan bristerna vara ojämnt fördelade.

Summeringen i detta kapitel avser totalt närmare 274 miljoner kronor och drygt 67 procent utgörs av beräknade lokalsubventioner. Lokalsubventionerna i sin tur utgörs nästan helt (98 procent) av timförhyrningar till subventionerad taxa. Att beräkna storleken på lokalsubventioner är ingen exakt vetenskap – utrymmet för synpunkter är stort. Hur det är gjort i denna rapport redovisas i kapitel sex samt i bilaga tre.

Oavsett val av beräkningsmodell är det tydligt att idrotter som huvudsakligen nyttjar kommunens anläggningar för sin verksamhet gynnats jämfört med idrotter som huvudsakligen bedriver sin verksamhet i egna anläggningar.

Andra skillnader kan i hög grad förklaras av att bidragsreglerna utformats för att kompensera för just detta. Verksamheter som skaffar egna anläggningar får kontant stöd för delar av dessa kostnader. Verksamheter som har låga anläggningskostnader får därmed också mindre stöd.

7.1 Hur fördelas det totala stödet per kategori

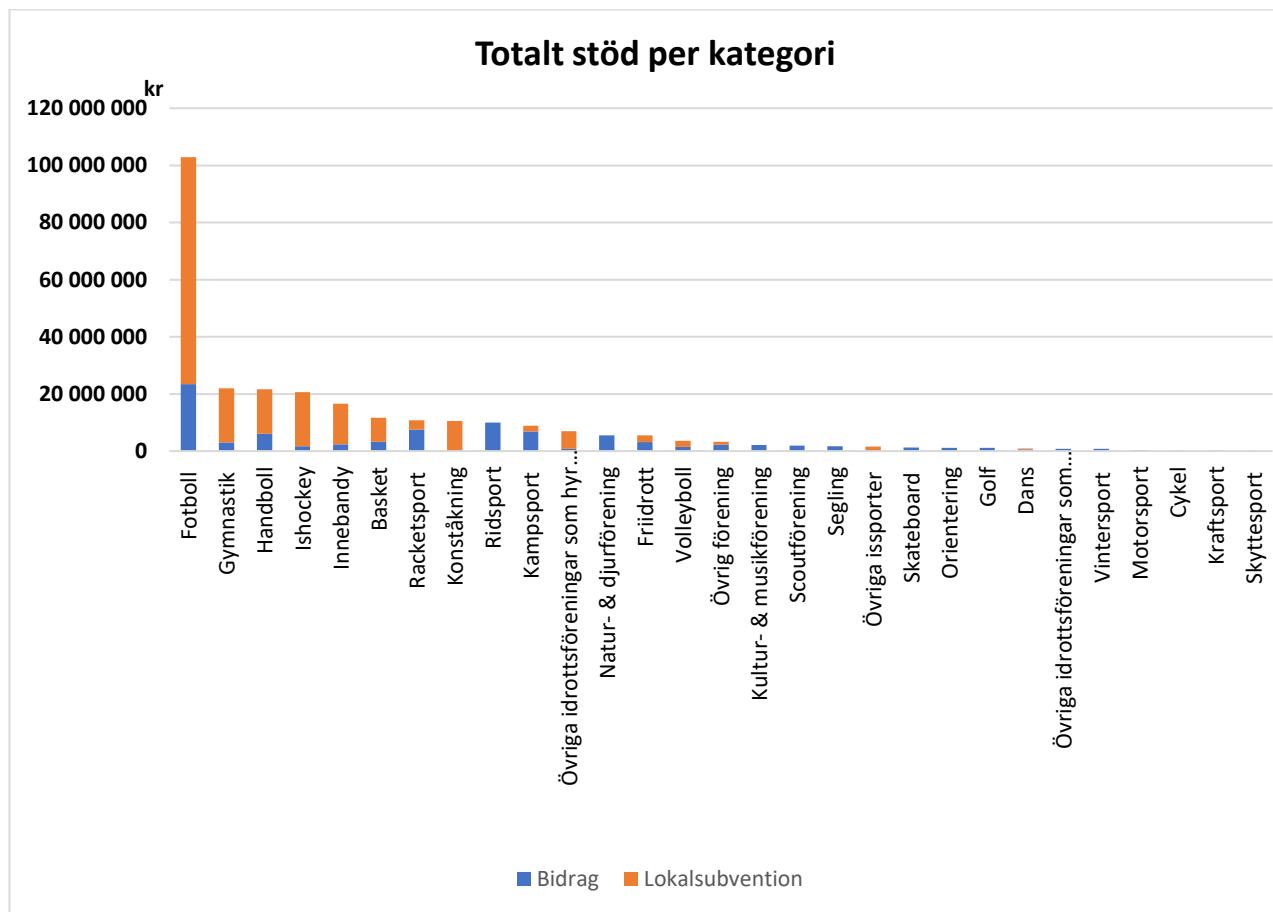
I tabellen nedan redovisas det samlade stödet för de 29 kategorier där vi fångat såväl bidrags- som subventionsdelen. Simsporterna är här exkluderade då dessa sporter huvudsakligen bedriver sin verksamhet i Valhallabadet som har andra huvudmän såväl för drift som ägande. Lokalsubventionen som kan hänföras till Korpen i Göteborg är fördelad på respektive verksamhetskategori (exempelvis fotboll, innebandy, racketsport och friidrott). Därför är Korpen exkluderad från listor och diagram som redovisar lokalsubvention och det samlade stödet per kategori.

Tabellen visar att variationerna i hur stödet träffar olika kategorier är mycket stora. Cirka 40 procent av föreningskategorierna erhåller inte några lokalsubventioner.

Totalt stöd per kategori

Typ av verksamhet	Summa bidrag (kr)	Beräknad lokal-subvention (kr)	Totalt stöd (kr)
Fotboll	23 389 027	79 447 151	102 836 178
Gymnastik	3 075 674	18 900 628	21 976 302
Handboll	6 025 304	15 621 581	21 646 885
Ishockey	1 735 658	18 895 260	20 630 918
Innebandy	2 336 062	14 285 289	16 621 351
Basket	3 237 036	8 471 486	11 708 522
Racketsport	7 521 312	3 218 092	10 739 404
Konståkning	394 876	10 116 749	10 511 625
Ridsport	10 002 457	0	10 002 457
Kampsport	6 887 353	1 989 692	8 877 045
Övriga idrottsföreningar som hyr timmar	792 345	6 176 200	6 968 545
Natur- & djurförening	5 529 298	0	5 529 298
Friidrott	3 197 245	2 311 447	5 508 692
Volleyboll	1 426 841	2 162 950	3 589 791
Övrig förening	2 200 779	1 012 396	3 213 175
Kultur- & musikförening	2 090 935	0	2 090 935
Scoutförening	1 868 212	0	1 868 212
Segling	1 673 420	0	1 673 420
Övriga issporter	388 555	1 174 900	1 563 455
Skateboard	1 259 487	0	1 259 487
Orientering	1 144 236	0	1 144 236
Golf	1 103 130	0	1 103 130
Dans	536 575	361 250	897 825
Övriga idrottsföreningar som inte hyr timmar	839 410	0	839 410
Vintersport	763 636	0	763 636
Motorsport	313 933	0	313 933
Cykel	101 718	26 657	128 375
Kraftsport	104 490	4 980	109 470
Skyttesport	51 149	0	51 149
Summa:	89 990 153	184 176 708	274 166 861

Grafen nedan bygger på samma uppgifter som i tabellen ovan men illustrerar tydligare hur stort genomslag lokalsubventionerna har. Den illustrerar också de väldigt stora skillnaderna i storlek och stöd.

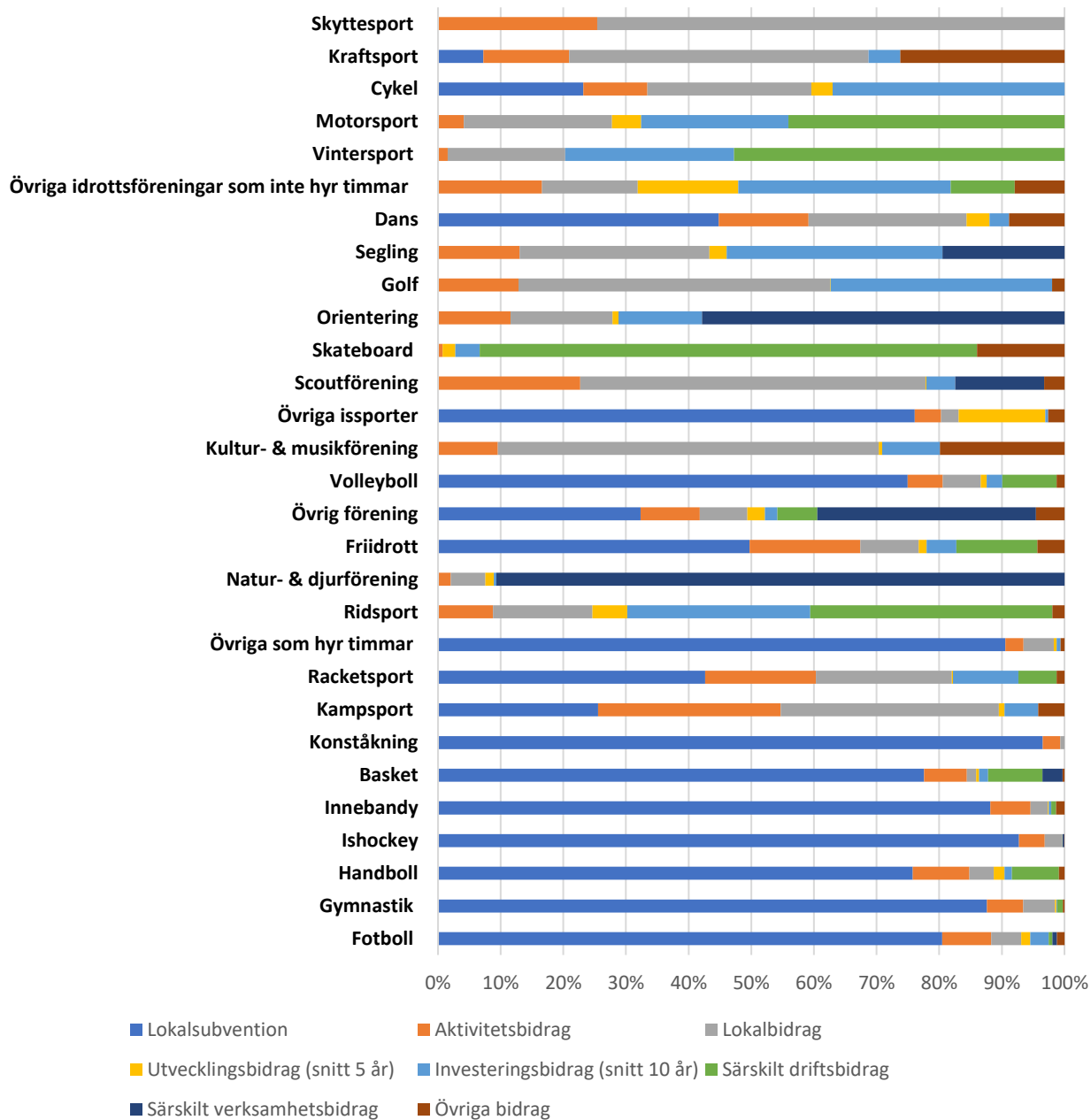

I nästa graf har vi neutraliserat de stora skillnaderna i storlek och absoluta tal. Vi fokuserar istället på de olika stödformernas relativa betydelse per kategori. Här kan vi till exempel se att anläggningsrelaterade bidrag (lokalbidrag, särskilt driftbidrag och investeringsbidrag) har stort genomslag för de verksamheter som inte får anläggningssubventioner.

Vi ser också att aktivitetsbidraget sällan utgör mer än 25 procent av det totala stödet. Här bör noteras att idrottsföreningarna utöver det kommunala aktivitetsstödet erhåller precis samma typ av bidrag från staten genom Riksidrottsförbundet. Sammantaget har stödformen stor betydelse, framförallt för träningsintensiva lagsporter med lång säsong.

I avsnitt 5.2 exkluderade vi bidrag om cirka 6,7 miljoner kronor för att erhålla jämförbarhet. I här redovisade grafer ligger de bidragen kvar. Vintersport, Natur & djur och Skateboard domineras därför av bidrag för öppethållande av Brudarebacken, Stadslantgårdar respektive Actionhall och Bunkebergets skateanläggning. I grafen nedan har i stället det särskilda bidraget till föreningar med ökade energikostnader exkluderats, då det enbart gjordes tillgängligt 2022 till följd av höga energipriser som påverkade föreningslivet.

Stöd per kategori

7.2 Hur fördelas det totala stödet per kategori och i förhållande till antal medlemmar 7-25 år?

I en sammanställning av totalt stöd per medlem får anläggnings-subventionerna stort genomslag. De två idrotter som erhåller högst anläggningssubvention per redovisad medlem 7–25 år hamnar också i topp ifråga om totalt stöd per medlem.

Att vintersport hamnar så högt upp trots reduktion beror på att föreningen som sköter driften av Brudarebackens skidanläggning erhöll ett större särskilt energibidrag under 2022 på grund av ökade energikostnader. Det i kombination med att medlemmarna är väldigt få till antalet bidrar till summan per medlem.

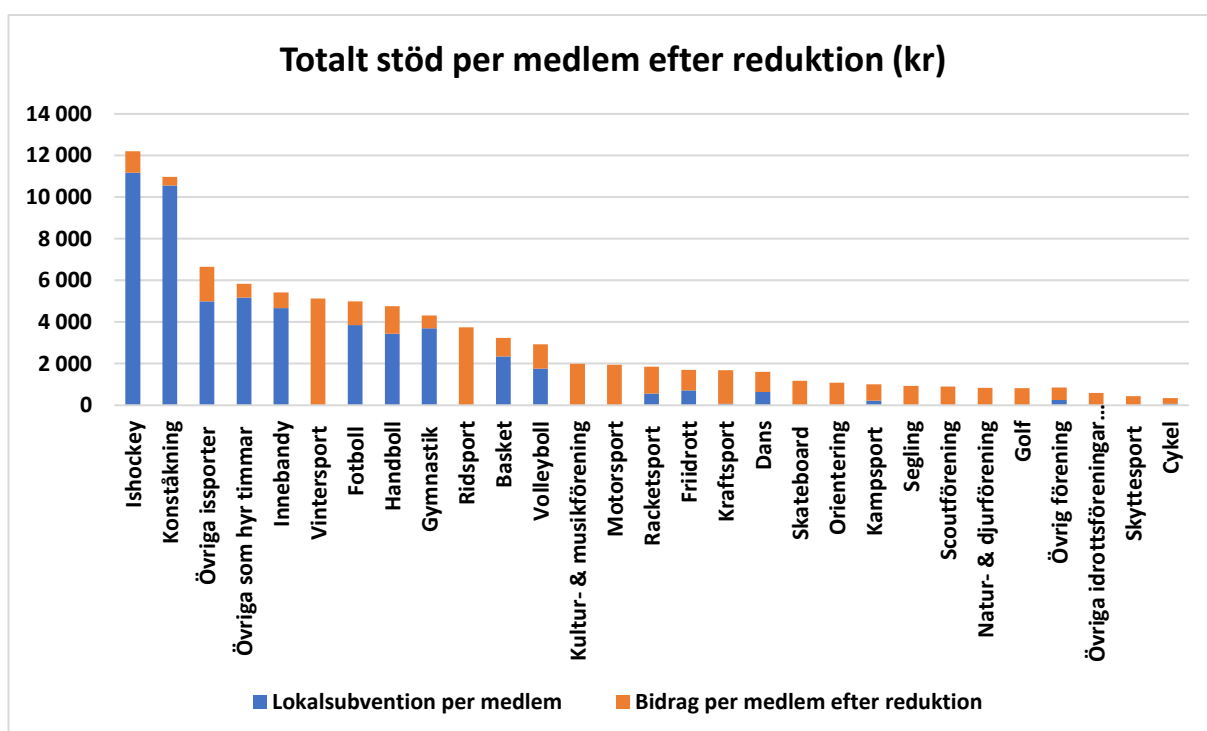
Ridsporten som utan jämförelse får högst kontanta bidrag per medlem (exkluderat vintersport), hamnar här först på 10:e plats av 30.

Totalt stöd per redovisad medlem 7-25 år, efter reduktion för vissa drifts- och verksamhetsbidrag (se spec i avsnitt 5.2)

Typ av verksamhet	Totalt stöd per medlem (kr)	Reduktion för särskilt drifts- och verksamhetsbidrag	Totalt stöd per medlem efter reduktion (kr)
Ishockey	12 200		12 200
Konståkning	10 972		10 972
Övriga issporter	6 653		6 653
Övriga idrottsföreningar som hyr timmar	5 836		5 836
Innebandy	5 425		5 425
Vintersport	7 273	-2 143	5 130
Fotboll	4 986		4 986
Handboll	4 757		4 757
Gymnastik	4 309		4 309
Ridsport	3 743		3 743
Basket	3 240		3 240
Volleyboll	2 928		2 928
Kultur- & musikförening	1 999		1 999
Motorsport	1 950		1 950
Racketsport	1 853		1 853
Friidrott	1 700		1 700
Kraftsport	1 684		1 684
Dans	1 606		1 606
Skateboard	5 725	-4 546	1 179
Orientering	1 078		1 078
Kampsport	1 004		1 004
Segling	930		930

Scoutförening	903		903
Natur- & djurförening	6 023	-5 179	844
Golf	827		827
Övrig förening	792	-185	607
Övriga idrottsföreningar som inte hyr timmar	600		600
Skyttesport	445		445
Cykel	348		348

Grafen nedan bygger på samma uppgifter som ovan men med en uppdelning av stödet i bidrag respektive lokal-/anläggningssubvention. Här framgår tydligt att skillnaderna är stora även när stödet ställs i relation till antal redovisade medlemmar.

7.3 Hur fördelas det totala stödet per kategori och i förhållande till inrapporterade närvaromarkeringar för aktivitetsbidrag?

När vi ställer det totala stödet i relation till antal inrapporterade närvaromarkering hamnar vintersport i topp och det beror på att föreningen som sköter driften av Brudarebackens skidanläggning erhöll ett större särskilt energibidrag under 2022 på grund av ökade energikostnader. Det i kombination med att närvaromarkeringarna är få till antalet bidrar till summan per närvaromarkering.

ishockey sticker inte ut riktigt lika mycket som ifråga om bidrag per redovisad medlem. Det förklaras av att ishockeyn, redovisar många närvaromarkeringar per medlem.

Motorsporten och Skateboard som redovisar få närvaromarkeringar har erhållit olika selektiva bidrag som bidrar till det totala stödet per närvaromarkering. Kampsporten som redovisar näst flest närvaromarkeringar av samtliga kategorier har inte sökt och erhållit selektiva bidrag i särskilt stor utsträckning, vilket förklarar varför de hamnar längst ned i totalt stöd per närvaromarkering.

Totalt stöd i förhållande till närvaromarkeringar och efter reduktion för vissa drifts- och verksamhetsbidrag (se spec i avsnitt 5.2)

Verksamhetstyp	Totalt stöd efter reduktion (kr)	Antal Närvaromarkeringar	Totalt stöd per närvaromarkering (kr)
Vintersport	538 636	890	605
Konstakning	10 511 625	36 928	285
Övriga som hyr timmar	6 968 545	27 083	257
Skateboard	259 487	1 307	199
Motorsport	313 933	1 650	190
Övriga issporter	1 563 455	8 786	178
Ishockey	20 630 918	118 593	174
Volleyboll	3 589 791	21 437	167
Gymnastik	21 976 302	157 196	140
Ridsport	10 002 457	74 658	134
Basket	11 708 522	99 576	118
Innebandy	16 621 351	142 249	117
Segling	1 673 420	15 447	108
Kultur- & musikförening	2 090 935	20 550	102
Fotboll	102 836 178	1 064 883	97
Handboll	21 646 885	247 541	87
Kraftsport	109 470	1 267	86
Cykel	128 375	1 644	78
Orientering	1 144 236	15 943	72
Golf	1 103 130	15 743	70
Övrig förening	2 463 175	40 400	61
Racketsport	10 739 404	182 108	59
Dans	897 825	15 253	59
Natur- & djurförening	774 298	13 471	57

Övriga idrottsföreningar som inte hyr timmar	839 410	16 710	50
Friidrott	5 508 692	109 820	50
Scoutförening	1 868 212	43 431	43
Skyttesport	51 149	1 326	39
Kampsport	8 877 045	311 722	28

7.4 Hur fördelar sig stadens stöd ur ett geografiskt perspektiv?

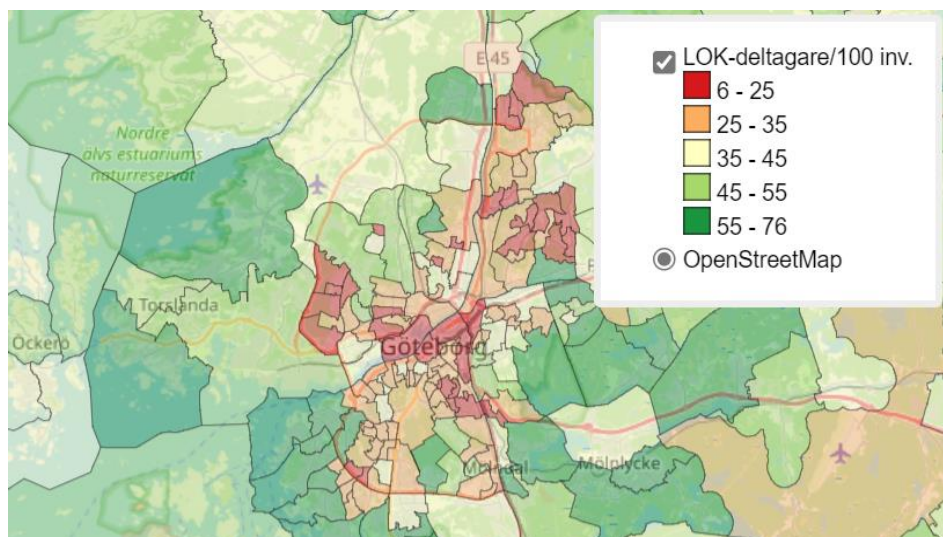
Under 2022 hade förvaltningen fortfarande ett försystem som inte registrerade personnummer och därför kan vi i denna rapport inte göra en geografisk eller socioekonomisk analys av hur nämndens stöd fördelas med hjälp av egna data.

Idrottsföreningar har utöver det kommunala aktivitetsbidraget, möjlighet att ta del av samma typ av bidrag från staten genom Riksidrottsförbundet. Varje år erhåller cirka 10 000 idrottsföreningar aktivitetsstöd för sin barn- och ungdomsverksamhet genom LOK-stöd från Riksidrottsförbundet (RF).

Under 2020 införde RF obligatorisk digital närvaroregistrering för LOK-stödet, vilket innebär att de har (digital) tillgång till alla LOK-deltagares uppgifter. För att öka kunskapen om geografiska skillnader i landet sammanställer RF årligen statistik om hur barn och ungdomar som deltar i verksamheten är fördelade över stadsdelar och områden inom landets kommuner. De siffror som hittills finns tillgängliga avser 2021.

Statistiken bygger på förteckningen över de barn och ungdomar som deltog i minst en idrottsaktivitet som beviljades LOK-stöd 2021. Underlaget har begränsats till de deltagare som 2021 fyllde 7–25 år. Uppgifter om ålder, kön och var de är folkbokförda har därefter samkörts med Statistikmyndighetens (SCB) rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning, så kallade RegSO-områden, och ett socioekonomiskt index som tagits fram av SCB i samarbete med Delegationen mot segregation (Delmos). Effekten har blivit att Riksidrottsförbundet lyckats ta fram en rikstäckande karta av ungas föreningsidrottande i relation till bostadsområden med olika socioekonomiska förutsättningar.

Observera att RF:s uppgifter endast avser idrottsföreningar anslutna till RF. Vår bild är emellertid att det geografiska/socioekonomiska mönster som framträder här i mycket hög grad gäller även för övrigt föreningsliv.

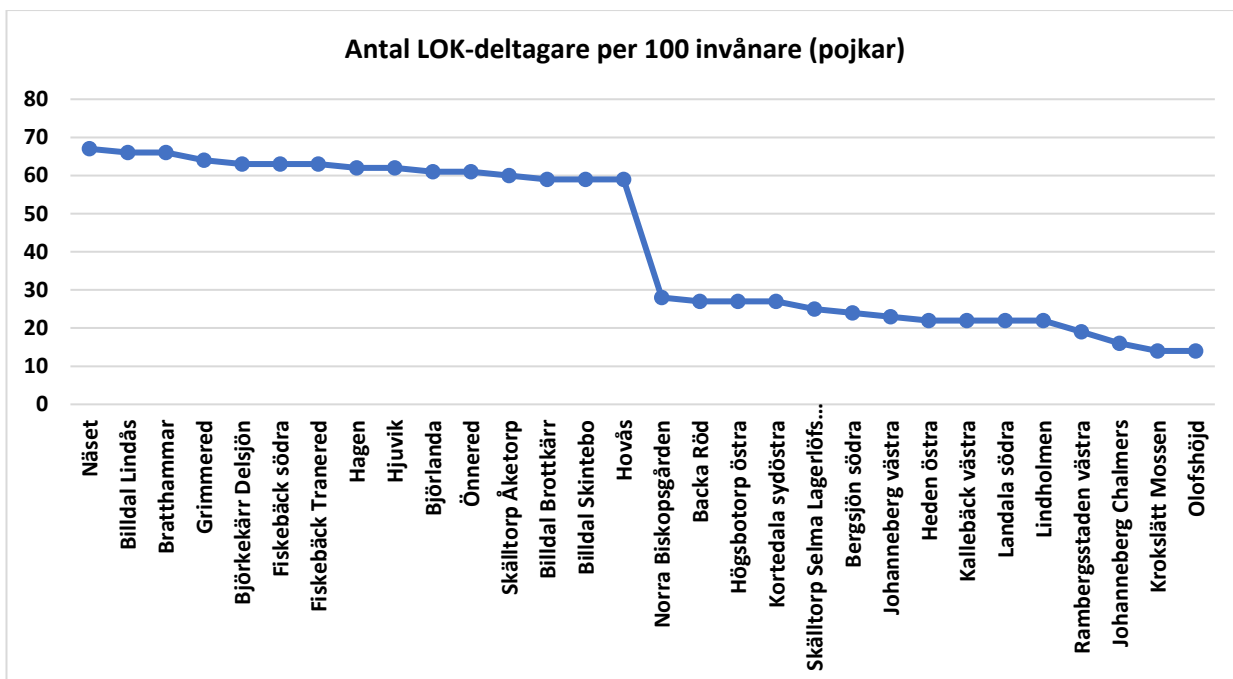
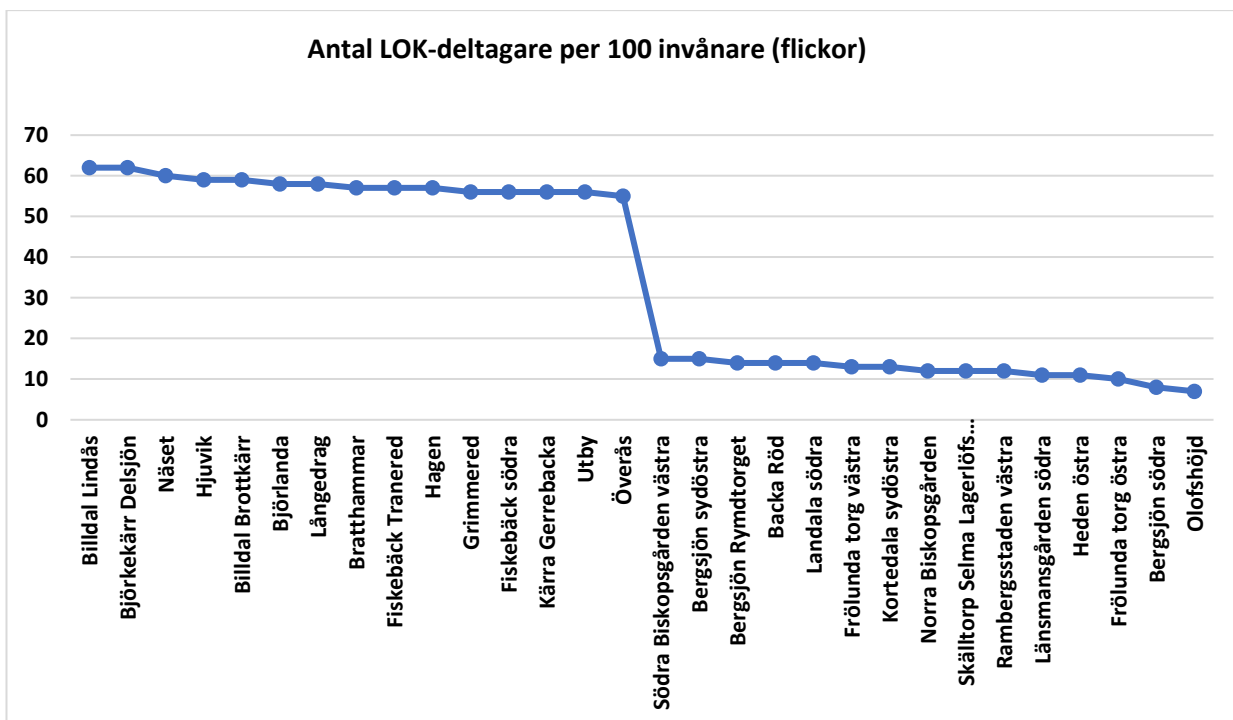

Resultatet som RF presenterar visar på ett tydligt samband mellan deltagande i föreningsidrotten och socioekonomiska förutsättningar. Det står klart att ju bättre socioekonomiska förutsättningar hushållen i ett bostadsområde har, desto större andel av barn och ungdomar tenderar att delta i föreningsidrotten.

Det finns 147 RegSO-områden i Göteborg och för att kunna presentera data på ett överskådligt sätt har vi valt att fokusera på ytterligheterna. I diagrammen nedan har vi sorterat ut de 15 RegSO-områden med lägst respektive högst antal LOK-deltagare per 100 invånare i staden utifrån pojkar och flickor.

Resultaten visar på stora skillnader för båda könen, men skillnaden är som störst för flickor. Medelvärdet för de 15 RegSO-områden med högst antal LOK-deltagare per 100 invånare för flickor uppgår till 58. För de RegSO-områden med lägst antal deltagare uppgår medelvärdet till 12 per 100 invånare. För pojkar uppgår medelvärdet till 62 respektive 22 LOK-deltagare per 100 invånare utifrån de 30 redovisade RegSO-områden med högst respektive lägst antal LOK-deltagare.

Viktigt att poängtera är att RF:s statistik som visar att vissa områden har betydligt färre barn och ungdomar som deltar i organiserad föreningsidrott än andra, inte säger något om hur mycket idrott och annan fysisk aktivitet som barnen och ungdomarna i dessa områden totalt sett utövar.

8 Åtgärder med anledning av kommunfullmäktiges uppdrag och detta arbete

Vad som är rättvist ifråga om stöd till föreningslivet är i grunden en fråga för politiska ställningstaganden. Under den tid som gått sedan idrotts- och föreningsnämnden 2019 erhöll uppdraget ”att säkerställa att kommunala föreningsbidrag och subventioner som staden ställer upp med fördelas rättvist mellan olika idrotter och aktiviteter” har ett stort antal förändringar av föreningsstödet genomförts. Med vägledning av kommunfullmäktiges inriktningar och uppdrag har förvaltningen försett nämnden med beslutsunderlag för att åstadkomma större rättvisa i enlighet med kommunfullmäktiges intentioner.

Samtidigt har vi befunnit oss i en extrem situation med anledning av pandemi, höga energipriser, höjda räntekostnader och en stigande inflation som tvingat nämnd och förvaltning att fokusera på akuta och extraordinära åtgärder för att hjälpa föreningslivet att över huvud taget överleva.

8.1 Vidtagna åtgärder till och med budget 2023

Successivt under 2020 och 2021 har nämnden gått från att styra och budgetera för var och en av de olika bidragstyper som redovisas i denna rapport till budgetering på tre ”ändamålsnivåer”:

- **Aktiviteter:** Bidrag som ges för aktiviteter föreningen genomfört – föreningens ordinarie verksamhet.
- **Anläggning:** Bidrag som ska användas för föreningens kostnader knutna till egna eller förhyrda lokaler och anläggningar.
- **Verksamhet:** Bidrag som ska användas för att utveckla föreningens verksamhet med betoning på att nå fler och då inte minst de grupper som idag är underrepresenterade.

Ett övergripande syfte med förändringarna har varit att öka service och flexibilitet genom att möta föreningar utifrån en större helhet inom dessa tre grupper.

Aktiviteter: 2023 är aktivitetsbidraget budgeterat till 31 miljoner kronor. Regelverket har förändrats så att nivåerna höjts samtidigt som differentieringen till flickors fördel utökats. Flickor genererar nu 9,50 kronor per deltagare och sammankomst mot tidigare 8 kronor. Pojkar genererar nu 7,70 kronor mot tidigare 7 kronor.

Anläggning: Hit hör lokalbidraget, särskilt driftbidrag och investeringsbidrag. Totalt har nämnden budgeterat cirka 47,3 miljoner

kronor för detta område 2023. Regelverket för lokalbidrag har förändrats så att nivåerna höjts och differentieringen till flickors fördel utökats. Flickor genererar nu 515 kronor per medlem mot tidigare 468. Pojkar genererar 440 kronor per medlem mot tidigare 400. Samtidigt har maxbidraget utökats med 25 000 kr till 200 000 kr per förening och år. Sedan 2022 har bedömningskriterierna justerats så det traditionella lokalbidraget kan kompletteras med ett selektivt bidrag efter hänsyn till särskilda behov eller hastigt uppkomna förändringar.

Regelverket för investeringsbidrag har förändrats så att ansökningar avseende verksamheter som kommunen inte tillhandahåller anläggningar för kan prioriteras. Vidare har reglerna kompletterats så att avsteg från grundregeln om egen finansiering med minst 50 procent kan göras i särskilda fall, som till exempel för prioriterade målgrupper eller stadsområden.

Verksamhet: Här budgeterar nämnden cirka 14 miljoner kronor 2023. Inom detta område är det särskilt verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag som är de stora posterna.

För utvecklingsbidraget har kriterier utökats för att gå i linje med kommunfullmäktiges inriktningar. Under 2023 har följande prioriteringar införts:

- Stimulera medlemmar att stanna kvar i föreningslivet längre upp i åldrarna
- Stärka föreningens ledare kopplat till utvecklingsåtgärder för att nå prioriterade målgrupper.
- Flickor i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar
- Ledararvode kan undantagsvis beviljas när det gäller verksamhet som riktar sig till prioriterade målgrupper som är underrepresenterade i föreningslivet.

Sedan tidigare prioriteras även följande i utvecklingsbidraget:

- Jämlikt och jämställt föreningsliv som når alla. Riktat stöd till underrepresenterade grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning eller HBTQ-personer.
- Prova-på verksamhet, breddade föreningsaktiviteter, skolverksamhet för att nå alla, lovverksamheter. Här krävs inte medlemskap för att föreningen ska få stöd.

Övriga bidrag: 44 miljoner kronor, av totalt 136,7 miljoner kronor, har för 2023 budgeterats inom särskilda satsningar. Det handlar om riktade bidrag till ridsporten i form av investeringsbidrag, samt för att möta hyreshöjningar i takt med att de kommunalt ägda ridanläggningarna ska rustas upp. Vidare har det budgeterats för särskilda satsningar inom unga ledarprogram, lovsatsningar, idéburna offentliga partnerskap, riktat stöd till föreningar i socioekonomiskt utsatta områden, särskilda resurser till

flickor och kvinnors idrottande, samt stöd till RF-SISU:s folkbildningsverksamhet och etablerande av kompetenscenter för elitidrott.

8.2 Fyra områden med skillnader och åtgärder att utreda vidare

I rapporten från 2022, som utgick från 2019 års rapportering, konstaterade förvaltningen att trots vidtagna åtgärder, så fanns det fortsatt områden där skillnader kan uppfattas som orättvisa och som på sikt bör åtgärdas. Dessa områden berör:

1. Skillnader mellan flickor och pojkar
2. Skillnader i aktivitetsgrad inom det bidragsberättigade åldersspannet 7–25 år
3. Geografiska/socioekonomiska skillnader
4. Villkoren för de som kommunen inte bygger anläggningar för jämfört med de idrotter där kommunen gör så

Skillnader mellan flickor och pojkar

Stadens stöd når fortsatt i större utsträckning pojkar än flickor. På bidragssidan har nämnden genomfört såväl riktade som mer generella insatser för att jämna ut dessa skillnader. Aktivitetsbidrag och lokalbidrag är differentierat till flickor och kvinnors fördel sedan många år tillbaka. Under 2023 ökades differentieringen ytterligare till flickor och kvinnors fördel. Dessutom infördes inom utvecklingsbidraget att insatser som riktar sig till flickor i socioekonomiskt utsatta områden är särskilt prioriterat. Förvaltningen har även startat upp en uppsökande verksamhet med syfte att nå de flickor och kvinnor som vi i dagsläget inte når och uppmuntra till en aktiv fritid.

Att utreda vidare

- Utreda möjligheten att differentiera generella- och selektiva bidrag utifrån kön, samt socioekonomiska förutsättningar i föreningsmedlemmarnas bostadsområden.

Utifrån den statistik som Riksidrottsförbundet redovisar i rapporten framgår ett tydligt samband mellan deltagande i föreningsidrotten och socioekonomiska förutsättningar. Det står klart att ju bättre socioekonomiska förutsättningar hushållen i ett bostadsområde har, desto större andel av barn och ungdomar tenderar att delta i föreningsidrotten. Skillnaden är som störst mellan flickor som bor i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar och pojkar i områden med bättre socioekonomiska förutsättningar. Med ett nytt bidragssystem som

tillhandahåller uppgifter på medlemmar utifrån primärområdesnivå så finns det möjlighet att utreda en implementering av ytterligare differentiering beroende på var medlemmarna i föreningen är bosatt i staden. För att komma åt denna snedfördelning av resurser krävs det dock mer insatser än att differentiera föreningsstödet från förvaltningen. Det är flera samhällssektorer som tillsammans misslyckats med att skapa jämlika förutsättningar och det krävs en större samverkan sinsemellan för att åstadkomma förändringar som gör skillnad.

Skillnader i aktivitetsgrad inom det bidragsberättigade åldersspannet 7–25 år

Grundproblematiken med att behålla barn och ungdomar i föreningslivet när de blir äldre är inte ett begränsat problem i Göteborg, utan återfinns i hela landet. Konkurrensen om barnens fritid blir större ju äldre dem blir och det ställs högre krav på kompetens och resurser på ledare inom föreningslivet.

Samtidigt är utmaningen att attrahera barn och unga som har andra preferenser och förutsättningar än tidigare generationer.

Föreningsidrotten kan uppfattas som en miljö för tävlingsintresserade och specialisering/utslagning riskerar att drabba flickor i större utsträckning, då flickor mer sällan pekar ut tävling som en drivkraft för idrottandet.

Förvaltningen har genomfört flera satsningar inom området för att stävja utvecklingen. Den organiserade lågröskelverksamheten såsom Skola som Arena, Lights On och helgidrott i samverkan med andra samhällsaktörer med social inriktning ökar i omfattning. Ett ”unga ledarprogram” har tagits fram som riktar in sig på målgruppen 15–25 år med syfte att stärka ett hållbart ledarskap över tid. Inom utvecklingsbidraget har justeringar gjorts så att insatser prioriteras som ska stimulera medlemmar att stanna kvar i föreningslivet längre upp i åldrarna.

Att utreda vidare

- Utreda möjligheten att införa en begränsning gällande antalet deltagartillfällen en enskild individ kan erhålla aktivitetsbidrag för i en och samma verksamhet per vecka.

Rapporten visar att några idrotter erhåller aktivitetsbidrag för ett mycket stort antal aktiviteter för samma individ och att skillnaderna här är stora mellan olika verksamheter. Nuvarande regler har en nedre gräns. För att generera aktivitetsbidrag till föreningen måste individen delta vid minst tio aktiviteter under ett år. Däremot finns ingen annan övre gräns än att maximalt en aktivitet per dag kan generera aktivitetsbidrag. Teoretiskt

kan alltså den enskilda föreningen organisera aktiviteter sju dagar i veckan året runt för samma individer och få aktivitetsbidrag.

Riksidrottsförbundet har beslutat om regelverksändringar som begränsar antalet aktiviteter per vecka i LOK-stödet. Ambitionen är att det ska skapa incitament för föreningar att utöka sin verksamhet genom att erbjuda fler barn och ungdomar att delta, snarare än att erbjuda mer verksamhet för befintliga medlemmar. Formkraven på godkända aktiviteter har också lättats upp, i syfte att göra en större mångfald av aktivitetsformer stödberättigad.

Geografiska/socioekonomiska skillnader

För 2022 kan förvaltningen som nämnts tidigare inte göra en geografisk eller socioekonomisk analys av hur nämndens stöd fördelas med hjälp av egna data. Däremot bedömer vi att det geografiska/socioekonomiska mönster som framträder i Riksidrottsförbundets statistik, som bygger på idrottsföreningar anslutna till RF, går att applicera även på övrigt föreningsliv. Resultatet visar på ett tydligt samband mellan deltagande i föreningsidrotten och socioekonomiska förutsättningar. Det står klart att ju bättre socioekonomiska förutsättningar hushållen i ett bostadsområde har, desto större andel av barn och ungdomar tenderar att delta i föreningsidrotten. Att belysa i sammanhanget är att statistiken inte säger något om hur mycket idrott och annan fysisk aktivitet som barnen och ungdomarna i dessa områden totalt sett utövar. Den redovisar bara den organiserade föreningsformens aktiviteter som rapporteras till LOK-stödet.

Att utreda vidare

- Utreda möjligheten att differentiera generella- och selektiva bidrag utifrån kön, samt socioekonomiska förutsättningar i föreningsmedlemmarnas bostadsområden.

Med ett nytt bidragssystem som sedan hösten 2023 tillhandahåller statistik som bygger på personnummer och redovisar medlemmar utifrån bostadsadressens primärområde finns det möjlighet att rikta stödet och resurser där behovet är som störst.

Villkoren för de som kommunen inte bygger anläggningar för jämfört med de idrotter där kommunen gör så

Verksamheter som kan bedriva sina aktiviteter i kommunala anläggningar, enligt nuvarande villkor, gynnas fortsatt jämfört med de som tvingas bygga eller på marknaden förhyra egna anläggningar. Hur stor skillnaden blir avgörs av kommunens prissättning, men också av hur man väljer att beräkna subventionens storlek.

Det finns en principiell skillnad mellan anläggningssubvention och kontant anläggningsstöd. En ytterlighetshållning är att den så kallade subventionen bara är en räkneövning. Kommunen har anläggningskostnaden hursomhelst då anläggningen byggs/byggs för att stadens skolor ska kunna leva upp till

läroplanen och för att den breda allmänheten ska kunna idrotta och motionera. I dessa fall kan det hävdas att ”subventionen” snarare är ett mått på föreningens alternativkostnad än på en faktisk kostnad för kommunen.

Den andra ytterligheten är kommunala anläggningar som nästan eller uteslutande nyttjas av det organiserade föreningslivet och dessutom är utformade för att passa föreningslivets önskemål snarare än den breda allmänhetens eller skolans. För sådana anläggningar är det svårare att ifrågasätta rimligheten i att bestämma kommunens nettokostnad som subvention.

Förvaltningen har på senare år omfördelat budget till anläggningsstöd och då specifikt investeringsbidrag, samt riktat stödet till verksamheter som staden normalt inte bygger anläggningar för.

Att utreda vidare

- Utreda möjligheten att differentiera generella- och selektiva bidrag utifrån kön, samt socioekonomiska förutsättningar i föreningsmedlemmarnas bostadsområden.
- Ökade resurser till investeringsbidrag för att möjliggöra för fler föreningsägda anläggningar.

Att snabbt åstadkomma en fullständig utjämning är omöjligt utan kraftiga resurstillskott. Teoretiskt kan taxor höjas och intäkterna nyttjas till utökad investeringsbidrag. Men risken är stor att föreningslivet inte har råd att hyra anläggningarna och kommunen står kvar med kostnader med en betydligt sämre nyttjandegrad.

Med en inflation som medfört betydande kostnadsökningar och ett högt ränteläge blir det betydligt svårare för föreningslivet att genomföra byggnationer av egna anläggningar. Förvaltningens kontanta stöd i form av investeringsbidrag är begränsat och för att bevilja en kommunal borgen förutsätter det att föreningen kan bära lån och amortering under hela perioden. Förvaltningen får ofta ansökningar från ambitiösa föreningar som vill satsa på att bygga egna anläggningar, men där det tar stopp vid frågan om finansiering. För att ge fler föreningar och verksamheter möjlighet att bygga anläggningar krävs betydande resurstillskott till investeringsbidraget.

Utöver frågan om rättvisa är det viktigt att beakta ett effektivt anläggningsnyttjande. För de idrotter som kan bedriva sin verksamhet i skolans gymnastiksal har vi idag ett mycket effektivt anläggningsutnyttjande. Andra, och ofta betydligt dyrare, kommunala anläggningar nyttjas färre timmar per vecka och år och ibland uteslutande av föreningar.